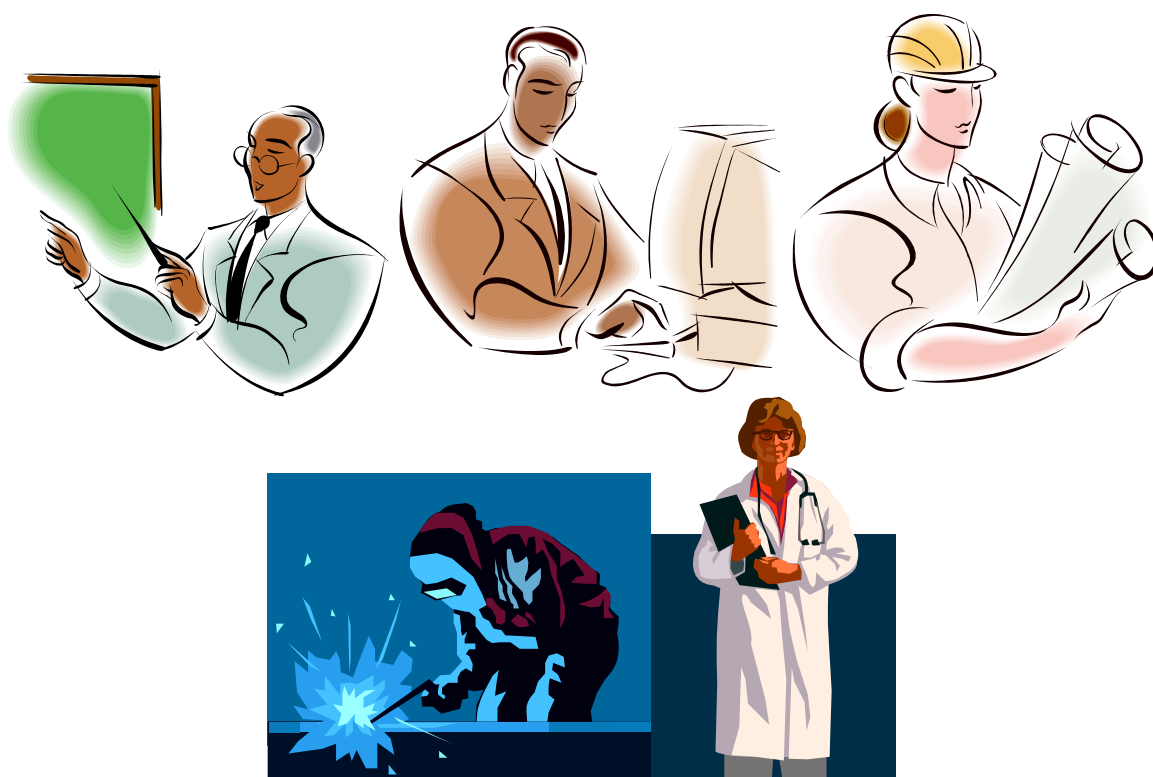

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W GDYNI ZA ROK 2008

Marzec 2009

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GDYNI WG ZAWODÓW	4
ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	8
ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	9
WNIOSKI	19

Wstęp

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, podlegającym terytorialnie Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gdyni, w chwili obecnej wydaje się być mało stabilna, ze względu na warunki gospodarcze panujące obecnie w kraju i na rynkach światowych. Obserwujemy spowolnienie w wielu sektorach gospodarki, w tym ważnych dla regionu województwa pomorskiego produkcji budowlano-montażowych i sprzedaży detalicznej. Na terenie Trójmiasta, ze względu na „zamrożenie” finansów, wstrzymano wiele inwestycji budowlanych, które zapewniały miejsca pracy ludności lokalnej. Kryzys gospodarczy odczuwają, przede wszystkim, pracodawcy, którzy - jeżeli nie są zmuszeni do redukcji etatów przez wzgląd na oszczędności - to ograniczają tworzenie nowych miejsc pracy. Obecna sytuacja na lokalnym rynku pracy nie będzie jednak widoczna w raporcie za rok 2008, ponieważ pierwsze skutki kryzysu stały się odczuwalne w statystykach dopiero z końcem roku kalendarzowego. Ogólny bilans może więc mieć wynik pozytywny. Duży wpływ na pogorszenie się wyników walki z bezrobociem w powiecie miasta Gdyni ma też bezsprzecznie likwidacja Stoczni Gdynia S.A., która wygeneruje na rynek pracy dużą grupę bezrobotnych objętych zwolnieniem monitorowanym przez Agencję Rozwoju Przemysłu.

Nadal obserwuje się również znaczne niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na nią oraz towarzyszące temu niewłaściwie skonstruowane programy kształcenia w szkołach pomaturalnych i wyższych wprowadzające na lokalny rynek pracy pracowników o niewystarczających kwalifikacjach i umiejętnościach w stosunku do potrzeb rynku.

Monitorowanie takich zjawisk umożliwia jednak zwiększenie efektywności działań prowadzonych na rynku pracy przez instytucje zajmujące się aktywną polityką rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy prowadzi stały monitoring zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę. Monitoring zawodów jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk i zmian zachodzących na rynku pracy, pomaga formułować oceny, wnioski i ostrzeżenia dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia osób bezrobotnych. W jego ramach sporządzone zostały rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy, co jest istotne dla edukacji i potrzeb szkoleniowych osób poszukujących pracy.

Źródłem informacji niezbędnych do prowadzenia monitoringu jest zbiór zawodów i specjalności osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz zaewidencjonowanych ofert pracy.

Opracowany raport został sporządzony w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01. Raport ten ma charakter diagnostyczny. Prezentowany w nim materiał zawiera, między innymi, analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki/deficytu dla zawodów, dla których zgłoszono w 2008 roku najwięcej ofert pracy.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Gdyni według zawodów.

Poniższa analiza obejmuje 29 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 268 elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz 639 zawodów wyszczególnionych w klasyfikacji zawodów. Analizowany jest stan w końcu roku 2008.

Stan w końcu 2008 roku.

W końcu 2008 r. w PUP w Gdyni zarejestrowane były **2284** osoby bezrobotne (1495 kobiet), w tym 177 osób bez zawodu (112 kobiety bez zawodu) – stanowili oni 7,7% ogółu osób bezrobotnych. Podczas gdy liczba bezrobotnych nie posiadających zawodu zmniejszyła się w pierwszej połowie 2008 roku o 190 osób, to jest o 64% w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2007 roku, wyniki na koniec roku 2008 mówią o ponownym jej wzroście. Odpowiednio:

- **109** osób bez zawodu w I półroczu 2008, na koniec 2008 roku – **177 osób**, (w tym **74** kobiety w I półroczu 2008 roku, na koniec 2008 roku – **112**).

Osoby bezrobotne rejestrujące się w gdyńskim Urzędzie według ostatnio wykonywanych zawodów najczęściej reprezentowały takie zawody jak:

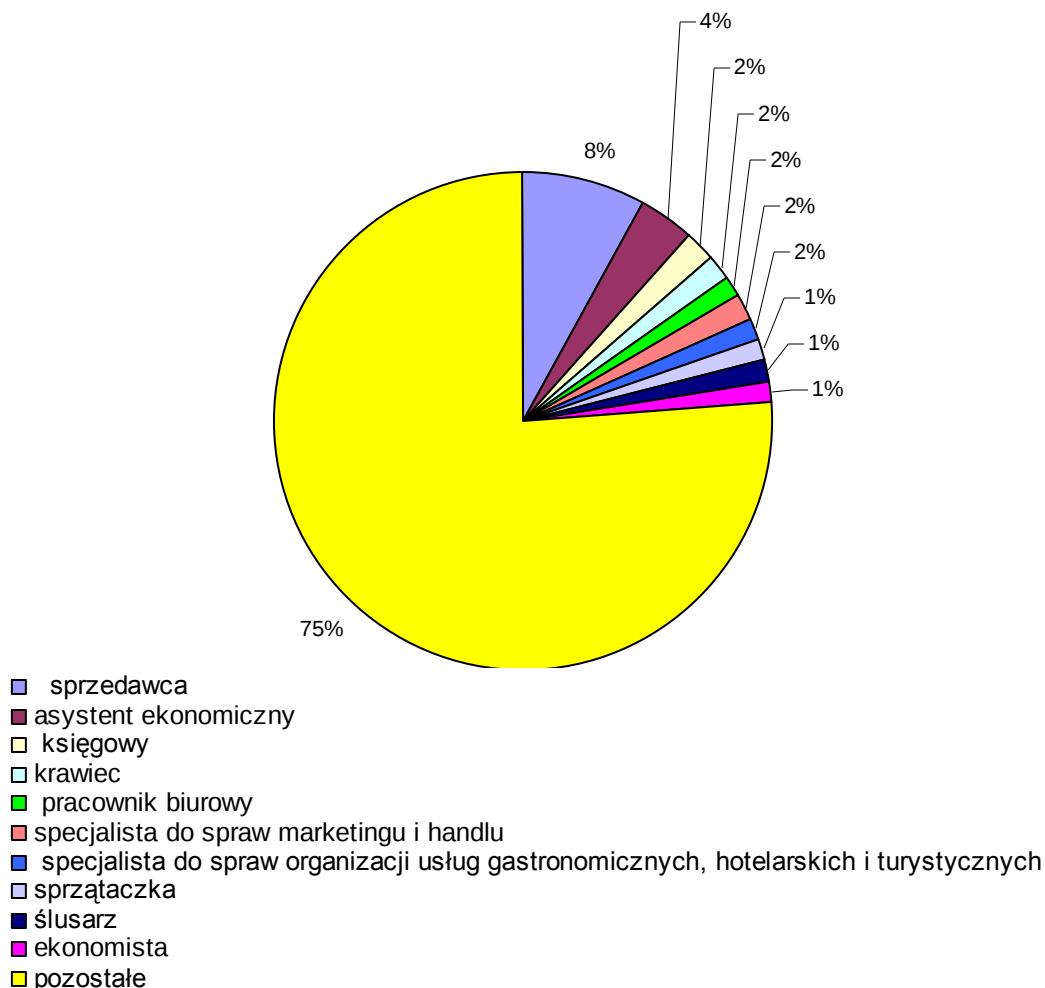
- sprzedawca – **182** (7,9%)
- asystent ekonomiczny – **84** (3,6%),
- księgowy – **44** (1,9%),
- krawiec – **40** (1,7%),
- pracownik biurowy – **36** (1,5%),
- specjalista do spraw marketingu i handlu – **35** (1,5%),
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – **35** (1,5%),
- sprzątaczką – **34** (1,4%),
- ślusarz – **32** (1,4%),
- ekonomista – **31** (1,3%),

Większość wymienionych powyżej zawodów reprezentowana była, niemal w 100% przez kobiety.

Brakowało natomiast zgłoszeń osób bezrobotnych w 195 zawodach. Oznacza to, że w porównaniu do I półroczu 2008 roku przybyło osób bezrobotnych w 36 zawodach, w których wcześniej nie odnotowano napływu bezrobotnych.

Zawody, w których brak było osób poszukujących pracy wstępnie można byłoby zaliczyć do grupy zawodów deficytowych, jednak z uwagi na przyjęcie danych wynikowych, jako jednego z elementów do wyliczenia wskaźnika intensywności deficytu zawodów, interpretacja powyższych danych zostanie omówiona w części raportu *Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych*.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Gdynia. Stan w końcu 2008 roku.

Rozpatrując natomiast ilość bezrobotnych wg dużych grup zawodowych najliczniej reprezentowanymi grupami (ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Gdyni) na koniec 2008 roku byli:

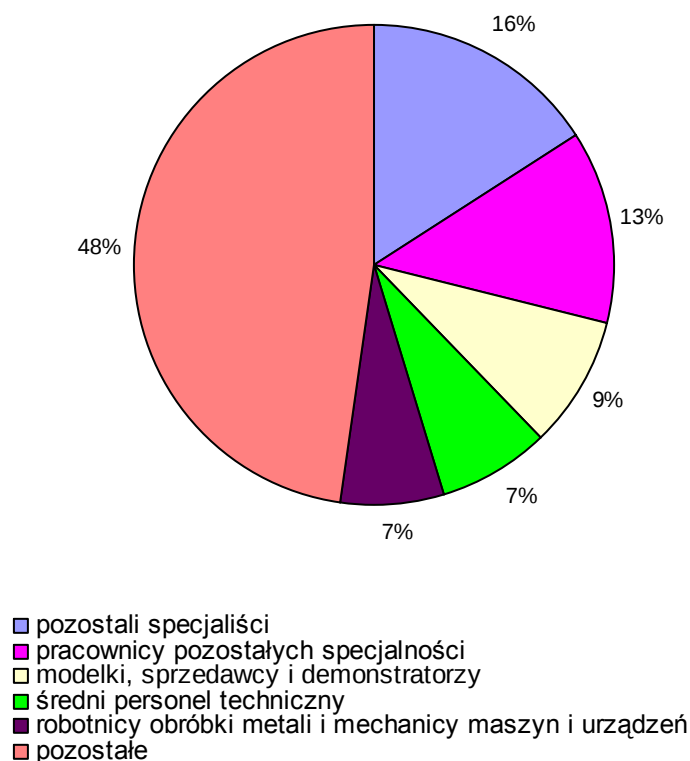
- **pozostali specjaliści** (15,9%), w tym głównie: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (4,9%), specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani (1,8%), ekonomiści (1,4%), specjaliści do spraw finansowych (1,3%), archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (1,3%), filozofowie, historycy i politolodzy (1,3%),
- **pracownicy pozostałych specjalności** (13%), tacy jak: pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (4,3%), księgowi (2%), agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (1,6%),
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (9%) z całkowitą dominacją sprzedawców,
- **średni personel techniczny** (7,3%) - głównie technicy mechanicy (1,5%), technicy informatycy (0,9%) i technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (0,8%),
- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (7,1%) z przewagą ślusarzy i pokrewnych (1,5%) oraz mechaników pojazdów samochodowych (1,2%).

W dalszej kolejności były grupy zawodowe:

- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (5,6%),

- **pracownicy obsługi biurowej** (5,2%),
- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (4,7%),
- **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (4,4%).

Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie m. Gdynia . Stan w końcu 2008 roku.

Wartości pozostałych grup zawodowych podobnie jak w I półroczu 2008, oscylują na poziomie mniejszym niż 4%, z czego najmniej licznymi grupami zawodowymi są: **siły zbrojne** (0,04 %) oraz **nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy** (0,04%). Nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych tylko w dwóch grupach zawodów, a byli nimi: **rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby** i **robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni**.

Napływ bezrobotnych w końcu 2008r.

W I półroczu 2008 roku (w porównaniu z I półroczem 2007 roku) odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zarówno z przygotowaniem zawodowym, jak i bez zawodu. Analizując sytuację napływu bezrobotnych w końcu 2008 roku można zauważyć, iż proces spadku napływu do bezrobocia został zahamowany, a następnie zwiększył się on o ponad połowę, by osiągnąć wynik 8.041 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gdyni, z czego 7.080 osób posiadało, a 961 nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

Największy napływ bezrobotnych odnotowano w podanych poniżej zawodach:

- sprzedawca – (617 osób – z ogółu rejestrujących się w 2008 roku)
- asystent ekonomiczny - (258 osób)
- ślusarz - (154 osoby)
- technik mechanik - (125 osób)
- kucharz - (119 osób)
- sprzątaczką - (119 osób)
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych - (111 osób)
- krawiec - (105 osób)
- specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży) - (101 osób)
- ekonomista - (98 osób)
- robotnik gospodarczy - (96 osób)
- handlowiec - (96 osób)
- pracownik biurowy - (89 osób)
- księgowy - (74 osoby)
- pedagog - (70 osób)
- technik informatyk - (68 osób)
- magazynier - (63 osoby)
- technik technologii odzieży - (62 osoby)
- mechanik samochodów osobowych - (61 osób)
- kierowca samochodu ciężarowego - (58 osób).

Podobnie jak w I półroczu 2008 roku, tak i na koniec roku 2008 w czołówce znalazł się zawód „sprzedawca” (również w roku 2007), w którym rejestrowało się najwięcej bezrobotnych, jak również wpływały oferty pracy. Napływ bezrobotnych spowodowany był z reguły niskim wynagrodzeniem i warunkami pracy, najczęściej wymagającej dyspozycyjności ze względu na zmianowość, jak i dostosowanie się do 7 – dniowego tygodnia pracy. Ponieważ zawód sprzedawcy nie wymaga w większości przypadków posiadania specjalnych umiejętności zawodowych, często podejmują w nim pracę osoby bez przygotowania zawodowego i kwalifikacji. Proces napływu oraz odpływu osób rejestrujących się jako bezrobotne jest w wypadku tego zawodu bardzo dynamiczny.

Ranking napływu osób bezrobotnych był kontynuacją tendencji, które panowały również w I półroczu jeśli chodzi o zawody: asystent ekonomiczny, ślusarz, technik mechanik, czy krawiec. Jedynie zawód specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych nie pojawił się wcześniej na tak wysokiej pozycji. W porównaniu do raportu półrocznego wysoką liczbę osób rejestrujących się wykazały również zawody: księgowego, pedagoga, magazyniera oraz technika informatyka. Powyższe dane mogą nie tyle oznaczać brak ofert pracy na otwartym rynku pracy w wyżej wymienionych zawodach, co proces wymiany kadry i poszukiwanie pracowników z większymi umiejętnościami. Pracodawcy, mimo panującej tendencji do ograniczania zatrudnienia, nadal oferują zatrudnienie w tych profesjach.

Tylko w 130 spośród analizowanych 773 zawodów nie odnotowano napływu osób bezrobotnych, co stanowi zapowiedź redukcji etatów we wszystkich gałęziach gospodarki.

Biorąc po uwagę napływ bezrobotnych według dużych grup zawodowych najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- **pozostali specjaliści** (13,3%) – głównie przedstawiciele tej grupy zawodów to: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani

(4,3%), specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani (1,5 %) oraz ekonomiści (1,4%)

- **pracownicy pozostałych specjalności** (11,4%) - grupę tę tworzą głównie przedstawiciele takich zawodów jak: pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (3,8%), agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (1,9%), organizatorzy turystyki i pokrewni (1,3%), księgowi (1%),
- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (9,1%) – przedstawiciele to głównie: ślusarze (2,2%), mechanicy samochodów osobowych (1,8%), robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (0,66%) oraz elektromonterzy (0,60%),
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (8,9%) – w niej głównie sprzedawcy, **średni personel techniczny** (8,4%) – główni przedstawiciele tej grupy to: technicy mechanicy (2%), technicy gdzie indziej niesklasyfikowani (1,3%) oraz technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (0,97%)
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,4%) – w grupie tej znajdują się głównie kucharze (1,9%), kelnerzy i pokrewni (1,2%), fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (1,4%).

Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów).

W ciągu 2008 roku gdyńscy pracodawcy złożyli w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni **9654** ofert pracy.

Największy popyt na pracowników został odnotowany w takich zawodach jak:

- sprzedawca - (893 oferty pracy) – 9,2%
- monter kadłubów okrętowych - (846 ofert) – 8,7%
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym – (773 oferty) – 8%
- robotnik gospodarczy - (558 ofert) – 5,7%
- sprzątaczką - (478 ofert) – 4,9 %
- monter rurociągów okrętowych – (286 ofert) - 3%
- elektromonter okrętowy - (245 ofert) – 2,5%
- malarz konstrukcji i wyrobów okrętowych – (244 oferty) – 2,5%
- pracownik ochrony mienia i osób - (240 ofert) – 2,4 %
- pracownik biurowy - (226 ofert) – 2,3%
- magazynier - (211 ofert) – 2,2 %
- monter konstrukcji stalowych – (205 ofert) – 2,1%
- kasjer handlowy – (141 oferty) – 1,4%
- robotnik budowlany - (133 oferty) – 1,3 %
- handlowiec - (115 ofert) – 1,1 %
- murarz - (111 ofert) – 1,1 %
- monter maszyn i urządzeń okrętowych - (102 oferty) – 1%
- kucharz - (94 oferty) – 0,97 %
- kierowca samochodu ciężarowego - (81 ofert) – 0,83%
- szwaczka - (76 ofert) – 0,78%
- pracownik administracyjny - (75 ofert) – 0,77%
- ślusarz - (73 oferty) – 0,75 %
- spawacz ręczny gazowy - (71 ofert) – 73%
- elektromonter - (70 ofert) – 0,72%.

Analiza składanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni w 2008 roku ofert pracy wskazuje, że największe zapotrzebowanie na siłę roboczą odczuwali pracodawcy związani z handlem oraz przemysłem stoczniowym. W 369 zawodach, na 733 branżach pod uwagę w analizie, nie zgłoszono ofert pracy.

Analizując duże grupy zawodów najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w takich grupach zawodowych jak:

- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (26,7 % wszystkich zgłoszonych ofert), a główne poszukiwane zawody z tej grupy to: robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, spawacze i pokrewni oraz elektromonterzy,
- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (13,5 % wszystkich zgłoszonych ofert), w tym przede wszystkim takie grupy zawodów jak: pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne oraz gospodarze budynków,
- **górnicy i robotnicy budowlani** (11,6 % wszystkich zgłoszonych ofert), w tej grupie głównie poszukiwani byli: monterzy systemów rurociągowych, malarze budowlani i pokrewni, murarze i pokrewni,
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (9,4 % wszystkich zgłoszonych ofert), z tej grupy poszukiwani byli jedynie sprzedawcy,
- **pracownicy obsługi biurowej** (5,9% wszystkich zgłoszonych ofert), w tym: pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani i magazynierzy i pokrewni,
- **pracownicy pozostałych specjalności** (5,4 % wszystkich zgłoszonych ofert), a wyróżniającą się grupą byli agenci do spraw sprzedaży (handlowcy),
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (5,2 % zgłoszonych ofert) a, głównie były to grupy pracowników usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani oraz kucharze.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizując średnią miesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w 2008r. i średnią miesięczną ilość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni otrzymano listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Podobnie jak we wcześniejszych analizowanych okresach największa różnica pomiędzy podażą siły roboczej, a popytem na nią występuje w kategorii osób bez zawodu. Wciąż jest to grupa najbardziej nadwyżkowa. Jednakże formułując wnioski należy wziąć pod uwagę fakt, że pracodawcy nie składają ofert pracy na stanowisko „bez zawodu”, co najwyżej zaznaczają w samej ofercie, iż nie wymagają od kandydata żadnych kwalifikacji. Zgłaszając wolne miejsce zatrudnienia pracodawca określa zawód i stanowisko. Brak jakichkolwiek wymagań dotyczących stażu pracy, czy wykształcenia dotyczy przede wszystkim ofert pracy przy pracach prostych, w takich zawodach jak: sprzątaczkę, robotnik budowlany lub robotnik gospodarczy, czy pomoc kuchenna. Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub średnim ogólnym nie posiadające doświadczenia w jakimkolwiek zawodzie rejestrowane są jako „osoby bez kwalifikacji”. Osoby bez zawodu są najbardziej elastyczną grupą i po przekwalifikowaniu - gotową do podjęcia zatrudnienia na wielu różnych stanowiskach, w różnych branżach.

Pomijając zawody ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki 0,0000 oraz te z kodem zakończonym cyframi 90 - za najbardziej nadwyżkowe uznać należy zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody nadwyżkowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	341902	asystent ekonomiczny	0,0116
2.	341401	organizator obsługi turystycznej	0,0208
3.	247902	specjalista ds. integracji europejskiej	0,0263
4.	244302	filolog- filologia obcojęzyczna	0,0333
5.	731306	złotnik-jubiler	0,0385
5.	828114	monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	0,0435
6.	213903	specjalista zastosowań informatyki	0,0476
7.	311501	technik budownictwa okrętowego	0,0526
8.	123301	kierownik działu marketingu i sprzedaży	0,0526
9.	122401	kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,0526
10.	342901	agent reklamowy	0,0588
11.	322401	technik dentystyczny	0,0667
12.	744202	kaletnik	0,0667
13.	214096	specjalista kontroli jakości	0,0690
14.	221201	biotechnolog	0,0714
15.	232123	nauczyciel wychowania fizycznego	0,0769
16.	422301	telefonistka	0,0769
17.	311301	technik mechanik	0,0880
18.	131301	kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	0,0909
19.	322402	technik fizjoterapii	0,1000
20.	244105	socjolog	0,1000
21.	222108	specjalista ds. ochrony środowiska	0,1053
22.	311602	technik przetwórstwa tworzyw sztucznych	0,1111
23.	915206	woźny	0,1111
24.	311801	grafik komputerowy	0,1250

25.	214502	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0,1304
26.	244401	Psycholog	0,1351
27.	214301	Inżynier elektryk	0,1429
28.	512301	Bufetowy [barman]	0,1429
29.	214402	Inżynier telekomunikacji	0,1429
30.	341601	Zaopatrzeniowiec	0,1429

Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni powyższe zawody okazały się najbardziej nadwyżkowe, co oznacza, że najtrudniej w nich było znaleźć pracę. Stan faktyczny może się jednak różnić od podanego w rankingu, ponieważ nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są przez pracodawców do Urzędu. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności w przypadku ofert pracy na stanowiska pracowników wysoko wyspecjalizowanych. Wielokrotnie pracodawcy poszukują takich pracowników przez zewnętrzne firmy doradztwa personalnego lub umieszczają informacje o wolnych miejscach zatrudnienia na własnych stronach internetowych.

Ponadto wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów będąc wskaźnikiem obliczanym na podstawie stosunku ilości ofert pracy do ilości osób bezrobotnych w danym zawodzie, w przypadku małej liczby ofert pracy i małej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie, może wynosić tyle samo, jak w przypadku dużej liczby ofert i dużej liczby osób w danym zawodzie.

Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu wynoszący od 0,9 do 1,1 oznacza równowagę pomiędzy popytem a podażą na pracowników w danym zawodzie. W takim przedziale znalazło się 29 zawodów (3,7% zawodów o kodzie 6-cio cyfrowym), które zamieszczono w poniższej tabeli (z pominięciem zawodów o kodach kończących się cyframi 90).

Zawody zrównoważone

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	224201	położna
2.	232107	nauczyciel informatyki/technologii informacyjnej
3.	235901	nauczyciel bibliotekarz
4.	241304	specjalista ds. rekrutacji pracowników
5.	241306	specjalista do spraw wynagrodzeń
6.	241922	specjalista ds. projektów/programów unijnych
7.	241923	specjalista do spraw zamówień publicznych
8.	242901	asystent prawny
9.	243101	archiwista
10.	315202	inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy
11.	322401	masażysta
12.	347104	stylista
13.	411101	sekretarka

14.	421201	kasjer bankowy
15.	712302	stolarz budowlany
16.	714201	lakiernik samochodowy
17.	723301	mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali
18.	731102	mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych
19.	734103	drukarz
20.	734501	introligator galanteryjny
21.	734601	drukarz sitodrukowy
22.	741101	garmazer
23.	742207	stolarz meblowy
24.	816204	palacz kotłów c. o. gazowych
25.	816205	palacz kotłów c. o. wodnych rusztowych
26.	833313	operator żurawia jezdniowego
27.	913101	pomoc domowa
28.	913201	łazienkowa
29.	931203	robotnik drogowy

Pomijając zawody o wskaźniku MAX oraz zawody o kodzie kończącym się cyframi 90, do zawodów najbardziej deficytowych, według wskaźnika intensywności deficytu należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody deficytowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	721203	spawacz ręczny łukiem elektrycznym	59,4615
2.	821107	operator obrabiarek sterowanych numerycznie	46,0000
3.	721403	monter konstrukcji stalowych	41,0000
4.	832301	kierowca ciągnika siodłowego	31,0000
5.	712202	betoniarz zbrojarz	25,5000
6.	721401	monter kadłubów okrętowych	20,1429
7.	724206	elektromonter okrętowy	17,5000
8.	915108	kolporter	16,0000
9.	341102	doradca inwestycyjny	14,5000
10.	714102	malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	14,3529
11.	713803	monter rurociągów przemysłowych	12,5000
12.	724213	elektromonter urządzeń dźwignicowych	12,0000

13.	515301	funkcjonariusz ochrony straży kolei	11,0000
14.	213201	programista	10,0000
15.	713502	monter żaluzji	10,0000
16.	713802	monter rurociągów okrętowych	9,8621
17.	811102	operator koparek i zwałowarek	9,0000
18.	412104	fakturzystka	8,5000
19.	712901	konserwator budynków	6,3333
20.	123901	kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	6,0000
21.	915103	dostawca potraw	6,0000
22.	713501	monter/składacz okien	6,0000
23.	914103	robotnik gospodarczy	5,8125
24.	341201	agent ubezpieczeniowy	5,5000
25.	515902	pracownik ochrony mienia i osób	5,2174
26.	421102	kasjer handlowy	5,0357
27.	712904	monter rusztowań	5,0000
28.	831212	ustawiacz	5,0000
29.	712403	toromistrz	5,0000
30.	413304	dyspozytor radiotaxi	5,0000
30.	234104	nauczyciel upośledzonych umysłowo [oligofrenopedagog]	5,0000
29.	713603	monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	4,8000
30.	712401	brukarz	4,6667

Interpretując powyższe dane i wyciągając wnioski na temat zawodów deficytowych należy bezwzględnie spojrzeć na ten aspekt szerzej, uwzględniając ilości ofert pracy w danym zawodzie, liczbę osób zarejestrowanych oraz ich napływ w ciągu roku.

Do czołówki zawodów, w których odczuwa się największy deficyt pracowników, to wciąż zawody techniczne, wymagające posiadania odpowiednich, specjalistycznych uprawnień, konkretnych kursów, czy szkoleń, a przede wszystkim dostosowania umiejętności do aktualnych potrzeb związanych z postępem technicznym. Nierzadko zdarza się, iż system w jakim szkolą się przyszli pracownicy techniczni, jest zacofany w stosunku do metod, jakie stosują obecnie zakłady produkcyjne zgłaszające zapotrzebowanie na określonych fachowców. Stąd dość duża rotacja osób bezrobotnych w tej szeroko pojętej branży. Od bezrobotnych wymaga się podnoszenia swoich kwalifikacji, co w efekcie prowadzi do znacznie łatwiejszego powrotu na rynek pracy.

Pomijając zawody, które w wyniku procentowych wyliczeń wskaźników znalazły się w zestawieniu, a nie odzwierciedlają faktycznej sytuacji na lokalnym rynku pracy, zawodami, których deficyt był rzeczywiście odczuwalny w 2008r. na lokalnym rynku pracy niewątpliwie były:

- spawacz ręczny łukiem elektrycznym
- monter konstrukcji stalowych
- monter kadłubów okrętowych
- sprzedawca
- betoniarz zbrojarz
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych
- elektromonter okrętowych

- monter rurociągów okrętowych
- pracownik ochrony mienia i osób
- kasjer handlowy
- magazynier
- monter maszyn i urządzeń okrętowych.

Ponadto powyższa tabela zawiera kilka zawodów, należących do grupy deficytowych na lokalnym rynku pracy, które nie wymagają specjalnych umiejętności, ani kwalifikacji i mogą być wykonywane przez osoby ich nie posiadające. Są nimi np.:

- dostawca potraw
- robotnik budowlany
- robotnik gospodarczy
- kolporter

Zawody deficytowe dotyczą w znacznej mierze branży stoczniowej. Mimo powoli rosnących trudności lokalnego przemysłu stoczniowego firmy na bieżąco zgłaszały zapotrzebowania na pracowników. Sytuacja w tym sektorze uległa jednak znacznemu pogorszeniu w ostatnich tygodniach roku, doprowadzając do wyraźnych ograniczeń w przyjmowaniu nowych pracowników.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w dużych grupach zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wskazuje, że 18 grup uzyskało wskaźnik mówiący o nadwyżce zawodów, 1 grupa to zawody zrównoważone i 11 grup wykazuje deficyt zawodów.

Najbardziej deficytowymi grupami zawodowymi byli:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (wskaźnik intensywności deficytu 3,9692)
- górnicy i robotnicy budowlani (3,7105)
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (3,4947)
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (2,2626)

Z kolei do grup najbardziej nadwyżkowych należeli (z pominięciem grup z wartością wskaźnika 0,0000):

- kierownicy małych przedsiębiorstw
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
- pozostali specjaliści
- kierownicy dużych i średnich organizacji.

Spośród 294 elementarnych (kod 4-cyfrowy) grup zawodowych:

- 193 to grupy wykazujące nadwyżkę zawodów (w tym 99 grup ze wskaźnikiem równym 0,0000)
- 12 grup zrównoważonych
- 89 grupy wykazujące deficyt zawodów (w tym 18 grup o wskaźniku MAX).

Najbardziej deficytowymi grupami zawodowymi w 2008 roku wg elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) (z pominięciem grup ze wskaźnikiem MAX i których kod kończy się cyfrą 9) byli:

- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (wskaźnik intensywności deficytu 22,7021)
- spawacze i pokrewni (21,6667)
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni (14,5000)
- obuwnicy (13,0000)
- strażnicy ochrony kolei (11,0000).

Natomiast w największym stopniu nadwyżkowe były grupy zawodowe (bez grup ze wskaźnikiem 0,0000 i których kod kończy się cyfrą 9):

- organizatorzy turystyki i pokrewni
- archeolodzy, socjolodzy i pokrewni
- jubilerzy, złotnicy i pokrewni
- technicy technologii żywności.

Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Gdyni w 2008 roku.

Porównując 29 dużych grup zawodowych pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia stwierdzić należy, iż z 23 z nich, których dotyczył problem, najwyższą wartość - 1,0000 (tzn. 100% poziom wskaźnika długotrwałego bezrobocia) osiągnęła 1 grupa zawodowa:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (podobnie jak rok wcześniej).

Na kolejnych pozycjach znalazły się następujące grupy zawodowe:

- leśnicy i rybacy
- kierownicy małych przedsiębiorstw
- ogrodnicy
- specjaliści szkolnictwa
- pracownicy obsługi biurowej
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów.

Analizując problem długotrwałego bezrobocia w odniesieniu do elementarnych grup zawodowych – zjawisko dotyczyło 92 grup. Byli to m.in.:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy
- lekarze dentyści
- kierownicy działów badawczo-rozwojowych
- kierownicy działów osobowych i pokrewnych
- robotnicy leśni i pokrewni
- specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani
- klasyfikatorzy żywności i pokrewni.

Ponieważ wskaźniki generujące długotrwale bezrobocie mogą wskazywać 100% w przypadku jeśli chodzi o 1 zarejestrowaną w danym zawodzie osobę, nie należy bezkrytycznie odnosić się do danych liczbowych. Rozpatrując kwestię zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Gdyni – do takich zaliczyć należy przede wszystkim zawody wyuczone bądź wykonywane przez kobiety, które stanowią ponad 50% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Przerwy w wykonywaniu zawodu spowodowane m.in. urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi często prowadzą do trudności z powrotem na rynek pracy.

Do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie raczej należałoby zaliczyć:

- pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (głównie pracownik administracyjny)
- ekonomiści
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (asystent ekonomiczny)
- pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (głównie pracownik biurowy)

W przypadku 176 elementarnych grup zawodów, wskaźnik długotrwałego bezrobocia wynosił 0% . Byli to m. in.:

- betoniarze,
- lekarze,
- farmaceuci,
- technicy elektrycy,
- fizjoterapeuci i pokrewni,
- inżynierowie chemicy,
- inżynierowie elektrycy,
- ślusarze i pokrewni,
- spawacze i pokrewni,
- spedytorzy i pokrewni,
- monterzy izolacji,
- tynkarze i pokrewni,
- programiści,
- pracownicy do spraw transportu,
- operatorzy wózków podnośnikowych,
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu,
- żołnierze zawodowi.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gdyni w 2008 roku.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni, w 2008 roku zarejestrowano 6738 bezrobotnych Gdynian, posiadających staż pracy. W tym samym okresie do Urzędu wpłynęło 9654 ofert pracy.

Sekcje, w których odnotowano najwięcej bezrobotnych i jednocześnie, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy to:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- przetwórstwo przemysłowe,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W każdej z wymienionych sekcji ilość ofert pracy znacząco przewyższała liczbę zarejestrowanych bezrobotnych. Największa różnica, na korzyść ilości zgłoszonych ofert pracy wystąpiła w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe (4167 ofert pracy na 543 zarejestrowane osoby),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (1110 ofert na 872 zarejestrowane osoby),
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (873 ofert na 380 zarejestrowanych)

Sekcjami, z których odnotowano większy napływ bezrobotnych, niż ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy były:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (1524 osoby przy 1275 zgłoszonych ofertach pracy)
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna (184 osoby przy 155 zgłoszonych ofertach pracy).

Zupełny brak ofert pracy odnotowano dla działalności niezidentyfikowanej, do której to sekcji zakwalifikowano 2134 osoby bezrobotne zarejestrowane w 2008r.

Sekcjami PKD generującymi największą liczbę bezrobotnych były (podobnie jak w roku 2007):

- działalność niezidentyfikowana
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- przetwórstwo przemysłowe
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Najwięcej zaś ofert pracy w 2008 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do następujących sekcji PKD:

- przetwórstwo przemysłowe
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Z obserwacji lokalnego rynku pracy oraz zaprezentowanych wskaźników wynika, iż powyższe sekcje wykazują tendencje rozwojowe. W większości omawianych sekcji liczba bezrobotnych była mniejsza od liczby oferowanych miejsc pracy.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli bezrobotni należący do następujących dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy):

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- górnicy i robotnicy budowlani
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
- kierowcy i operatorzy pojazdów.

Najmniejsze szanse na uzyskanie oferty mieli przedstawiciele:

- leśników i rybaków
- sił zbrojnych
- rolników
- rolników i rybaków pracujących na własne potrzeby
- przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników, zawodowych działaczy
- kierowników małych przedsiębiorstw.

Według rankingu elementarnych grup zawodowych (4 cyfrowy kod) pod kątem szansy na uzyskanie oferty pracy – poziom wskaźnika szansy uzyskania oferty równy 0,0000 uzyskały 83 grupy zawodowe (w 2007 roku 78 grup zawodowych), a 6 osiągnęło poziom MAX (4 grupy w 2007r.).

Wśród grup zawodów, które wykazały najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy byli m.in.:

- archeolodzy, socjolodzy i pokrewni
- specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani
- organizatorzy turystyki i pokrewni
- pośrednicy handlowi
- technicy technologii żywności
- prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
- artyści plastycy
- technicy technologii chemicznej i pokrewni
- kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności państwowej w handlu hurtowym i detalicznym
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- jubilerzy, złotnicy i pokrewni
- inżynierowie elektronicy i telekomunikacji
- kierownicy działów marketingu i sprzedaży.

Pewne grupy zawodów o najniższym wskaźniku szansy na uzyskanie oferty pracy zostały również wyszczególnione w rankingu zawodów, które w niewielkim stopniu generują długotrwale bezrobocie. Istnieją branże i środowiska pracy zaspokajające swoje potrzeby kadrowe bez udziału urzędów pracy. Dzieje się tak przede wszystkim w przypadku zawodów wysoko wyspecjalizowanych.

Według rankingu największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli przedstawiciele 6 grup zawodowych (wskaźnik MAX):

- operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy
- funkcjonariusze służby więziennej
- pracownicy archiwów
- specjaliści metod nauczania
- lekarze weterynarii.

Wyżej wymienione grupy zawodowe osiągnęły najwyższy wskaźnik szansy na uzyskanie oferty pracy w wyniku, pozostawania w rejestrze bezrobotnych takiej samej liczby przedstawicieli danych zawodów co zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. W przypadku ww. grup były to zaledwie pojedyncze osoby i pojedyncze oferty pracy.

Do grup zawodów, których przedstawiciele faktycznie mieli największe szanse na otrzymanie oferty pracy należeli m.in.:

- spawacze i pokrewni
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- kierowcy samochodów ciężarowych
- monterzy systemów rurociągowych
- elektromonterzy.

Wnioski

W 2008 roku w Gdyni nastąpił dalszy spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych przy jednoczesnym stosunkowo wysokim poziomie liczby ofert pracy, które zgłoszono w Urzędzie. W roku 2008 odnotowano jeden z najniższych wskaźników stopy bezrobocia w Gdyni – 2,1%.

Było to wynikiem dominujących już od kilku ostatnich lat, tendencji na lokalnym rynku pracy do wyraźnego spadku bezrobocia, przy jednoczesnym wzroście wynagrodzeń i wzroście zatrudnienia. Obecnie w związku z kryzysem gospodarczym możemy obserwować zahamowanie tego pozytywnego procesu, który przynosi skutki w postaci ograniczenia liczby zatrudnianych osób, redukcji etatów, bądź w najgorszych przypadkach likwidacji zakładów pracy.

Wśród zawodów deficytowych największe niedobory pracowników utrzymywały się w zawodach: spawacz ręczny łukiem elektrycznym, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, monter konstrukcji stalowych. Zawodami nadwyżkowymi były, przede wszystkim: asystent ekonomiczny, organizator obsługi turystycznej i specjalista ds. integracji europejskiej.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy, które wydają się oscylować wokół branży technicznej.

Według analizy rynku pracy, do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni wpływała tylko pewna część zgłoszeń faktycznego zapotrzebowania rynku na pracowników. Obecnie sam sposób poszukiwania pracy jest już dla pracodawców wstępną informacją o umiejętnościach

pracownika i dlatego często wykorzystują oni media elektroniczne jako formę pierwszego kontaktu i selekcji. Dane statystyczne nie do końca odzwierciedlają więc rzeczywistość lokalnego rynku pracy. Do Urzędu wpłynęło wiele ofert pracy, których nie można było zrealizować ze względu na brak osób spełniających kryteria zawarte w ofertach przez pracodawców. Przeszkodą w realizacji ofert były: przeciwwskazania zdrowotne i wiek kandydatów do pracy, nieaktualne uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, karalność, a także długa przerwa w wykonywaniu zawodu.

Większą część bezrobotnych mieszkańców Gdyni stanowią kobiety (65,4%), a wśród nich osoby w wieku powyżej 50 roku życia. Problemy ze znalezieniem pracy miały kobiety posiadające zawód asystent ekonomiczny, pracownik biurowy, księgowa, a wynika on z faktu niedostosowania posiadanych kwalifikacji do wymogów pracodawców. Nadal osobom bezrobotnym po 50 roku życia jest szczególnie trudno przystosować się do dynamicznych zmian w wymaganiach stawianych obecnie pracownikom. Najczęściej przeszkodą w zatrudnieniu osób z tej grupy wiekowej jest właśnie niedostosowanie poziomu kwalifikacji do wymagań stawianych w ofertach pracy.

Wyraźnie zauważyć można wzrost ilości wpływających do Urzędu ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym, posiadających specjalistyczne uprawnienia zawodowe oraz ofert pozbawionych wymagań w zakresie wykształcenia i stażu pracy, w których kładzie się nacisk na posiadanie określonych umiejętności i cech osobowych. W przypadku ofert pracy dla osób legitymujących się wykształceniem wyższym sytuacja nie uległa zmianie tzn. trafia ich do Urzędu stosunkowo mała ilość i są to raczej oferty o słabych warunkach płacowych, na stanowiska niższego lub średniego szczebla.

Obecnie przekonanie, że lokalny rynek pracy to rynek pracownika, a nie pracodawcy powoli zmienia się ze względu na kryzys gospodarczy i ograniczenie zatrudnienia.

Z wyników powyższego raportu można wysnuć podstawowy wniosek, iż lokalny rynek pracy zmierza w kierunku „zamrożenia” tendencji rozwojowych w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, wskutek odczuwalnego coraz bardziej ogólnoswiatowego kryzysu gospodarczego.